

OBVODNÍ SOUD PRO PRAHU 1

Ovocný trh 14/587, 112 94 Praha 1

tel.: 221 093 111, fax: 224 22 14 99, mail: podatelna@osoud.pha1.justice.cz, DS: pd3ab3a

Praha 21. prosince 2018

ROZHODNUTÍ

Obvodní soud pro Prahu 1 rozhodl o žádosti žadatele Mgr. et Mgr. Jakuba Michálka, narozeného dne 6.2.1989, bytem Bořivojova 108, Praha 3, o poskytnutí informace, evidované pod 69 Si 734/2018,

takto:

Žádost žadatele o poskytnutí anonymizovaných kopií rozsudků vydaných v prvním stupni soudkyní JUDr. Helenou Královou, a to jako samosoudkyní nebo předsedkyní senátu a současně také rozhodnutí soudů vyšších stupňů, případně opakované rozhodnutí paní soudkyně a rozhodnutí jiného soudce/senátu, pokud byla věc soudkyni odebrána, se v těchto věcech: b/případ velvyslance Juraje Chmiela v Austrálii obviněného z porušení povinnosti při správě cizího majetku, d/ případ generálního sekretáře MZV Milana Sedláčka obviněného ze zneužití pravomoci úřední osoby, g/ případ Vojenského zpravodajství s Janou Nečasovou, se podle § 8a a § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, o d m í t á.

Odůvodnění:

Dne 10.12.2018 byla Obvodnímu soudu pro Prahu 1 (dále jen „povinný subjekt“) doručena žádost výše jmenovaného žadatele o poskytnutí informace ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím (dále jen „InfZ“), kterou se mimo jiné domáhá poskytnutí anonymizovaných kopií rozsudků vydaných v prvním stupni soudkyní JUDr. Helenou Královou, a to jako samosoudkyní nebo předsedkyní senátu a současně také rozhodnutí soudů vyšších stupňů, případně opakované rozhodnutí paní soudkyně a rozhodnutí jiného soudce/senátu, pokud byla věc soudkyni odebrána, v těchto věcech: b/případ velvyslance Juraje Chmiela v Austrálii obviněného z porušení povinnosti při správě cizího majetku, d/ případ generálního sekretáře MZV Milana Sedláčka obviněného ze zneužití pravomoci úřední osoby, g/ případ Vojenského zpravodajství s Janou Nečasovou.

Právo na informace patří podle Listiny základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku ČR, mezi základní práva. Podle ust. čl. 17 odst. 1 až 5 Listiny, svoboda projevu a právo na informace jsou zaručeny, každý má právo vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem obrazem nebo jiným způsobem. Právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnosti státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti. Státní orgány, soudy nevylučuje, jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti.

Výkladovým pravidlem pro zákonem stanovená omezení základních práv a svobod platí dle ust. čl. 4 odst. 4 Listiny, že při používání ustanovení o mezích základních práv a svobody musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu a taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena. Ústavní soud v této souvislosti mnohokrát judikoval, že rozsah omezení základních práv a svobod je třeba z těchto důvodů vykládat restriktivně. Shodně je pojednáno v Mezinárodním paktu o občanských a politických právech.

Právním předpisem, kterým je v České republice realizováno právo na svobodný přístup k informacím, je zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „InfZ“), ve znění pozdějších předpisů. Postup při vyřizování písemných žádostí o poskytnutí informace je upraven v ust. § 14 a §15 InfZ. Primární povinností povinného subjektu je s ohledem na ust. § 14 odst. 5 písm. d) tohoto zákona poskytnutí informace v souladu se žádostí. Podle ust. § 2 odst. 1 InfZ, který upravuje pravidla pro poskytování informací a podmínky práva svobodného přístupu k těmto informacím, jsou povinné subjekty povinny poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti.

Podle § 8a InfZ se *„informace týkající se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údaje poskytne povinný subjekt jen v souladu s právními předpisy, upravujícími jejich ochranu.“* Těmito předpisy jsou míněny zejména §§ 81 až 90 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění, a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679, obecné nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR).

Podle § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, v platném znění, se *„osobním údajem rozumí jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitelného subjektu údajů. Subjekt údajů se považuje za určený nebo určitelný, jestliže lze subjekt údajů přímo či nepřímo identifikovat zejména na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu.“*

Podle čl. 4 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679, obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR), se osobními údaji rozumí *„veškeré informace o identifikované nebo identifikovatelné fyzické osobě; identifikovatelnou fyzickou osobou je fyzická osoba, kterou lze přímo či nepřímo identifikovat, zejména odkazem na určitý identifikátor, například jméno, identifikační číslo, locační údaje, síťový identifikátor nebo na jeden či více zvláštních prvků fyzické, fyziologické, genetické, psychické, ekonomické, kulturní nebo společenské identity této fyzické osoby.“*

Podle § 15 odst. 1 InfZ pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti (dále jen "rozhodnutí o odmítnutí žádosti"), s výjimkou případů, kdy se žádost odloží. Tato povinnost i další podrobnosti postupu povinných subjektů je zahrnuta v Instrukci Ministerstva spravedlnosti České republiky ze dne 24.7.2009 č.j. 13/2008- SOSV-SP, kterou se provádějí některá ustanovení uvedeného zákona.

Z důvodu kolize dvou rovnocenných ústavních práv, práva na informace a práva na ochranu osobnosti a soukromého života, byl uplatněn princip proporcionality, to znamená, že byl proveden tzv. test veřejného zájmu. Povinný subjekt poměřil na jedné straně povahu požadovaných informací a společenskou potřebu - veřejný zájem na jejich zpřístupnění a na druhé straně důvod, pro který je nutné dané informace chránit a vyjmout je z poskytnutí (právo na ochranu osobnosti a osobních údajů).

Povinný subjekt posoudil obsah požadované informace a zvážil možnost poskytnutí či odepření některých konkrétních údajů podle tří základních kritérií: 1/ zda omezení práva na informace umožní ochranu jiného základního práva nebo veřejného statku (princip způsobilosti neboli vhodnosti), 2/ zda stejného cíle nelze dosáhnout prostředky menší intenzity, než je omezení základního práva (princip potřeby) a 3/ porovnal závažnost v kolizi stojících základních práv a posoudil přiměřenost újmy na základním právu ve vztahu k zamýšlenému cíli (princip přiměřenosti).

V daném případě se jedná o fyzické osoby, které jsou žadateli známy a které byly žadatelem zcela jednoznačně identifikovány jménem a příjmením. V takovém případě se pak veškeré údaje týkající se těchto osob, ať již informace o případné účasti v soudním řízení (kdy by bylo poskytnuto byt' jen číslo jednací), nebo dokonce sdělení dalších podrobností ve formě kopie soudního rozhodnutí, stávají osobními údaji ve smyslu předpokládaném již citovaným § 8a InfZ §§ 81 až 90 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění, a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679, obecné nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR). Případná anonymizace, která je prováděna vždy při zveřejňování kopií soudních rozhodnutí, včetně jejich poskytování žadatelům podle InfZ, by v tomto případě byla bezvýznamná, pokud žadatel účastníky řízení jednoznačně identifikoval, jejich totožnost je mu tedy známa. V takovém případě se pak veškeré údaje týkající se této osoby, ať již informace o případné účasti v soudním řízení, kdy by bylo poskytnuto byt' jen číslo jednací (spisová značka), stávají osobními údaji ve smyslu předpokládaném již citovaným § 8a InfZ §§ 81 až 90 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění, a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679, obecné nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR). Identifikoval-li žadatel fyzické osoby za pomoci jména a příjmení, pak jsou všechny informace, dokonce i to, že jsou tyto osoby účastníky soudního řízení, osobními údaji souvisejícími s danou fyzickou osobou (k tomu srovnej rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti České republiky ze dne 18.9.2018, č. j. MSP-557/2018-OSV-OSV/3).

Při posuzování žádostí o informace je nutné vycházet z toho, že právo na poskytování informací je odrazem principu veřejné kontroly fungování státu, přičemž podle názoru Nejvyššího správního soudu je třeba zásadně trvat na zveřejňování informací, které je žádoucí podrobit veřejné diskusi. Navíc v poskytnutí požadovaných informací nelze spatřovat žádný širší význam pro společnost.

Okrajem je možno připomenout základní smysl a účel práva na informace a jeho realizace tak, jak o něm hovoří Ústavní soud ve svém usnesení ze dne 18. 12. 2002 sp. zn. III. ÚS 156/02. Ústavní soud v tomto nálezu uvedl, že „*právo na informace je v Listině systematicky zařazeno mezi práva politická, tedy jako prostředek účasti na politickém životě státu. Zaručuje je stát. Právo na informace však nelze chápat jako neomezené právo člověka na uspokojení osobní zvědavosti. Je to právo na informaci v politickém slova smyslu, chápánou velmi široce, tj. takovou, kterou člověk žijící ve státě potřebuje k tomu, aby v prakticky dosažitelné míře znal, co se děje na veřejnosti v jeho okolí. Právu na informace odpovídá obecná povinnost, aby nikdo, koho k tomu neopravňuje zákon, a nad míru, ve které ho k tomu opravňuje zákon, nikomu v podání informace nebránil. Právo na informace lze omezit toliko zákonem a to za splnění dvou podmínek: předně že se tak děje za některým z účelů taxativně uvedených v čl. 17 odst. 4 Listiny (opatření v demokratické společnosti nezbytné pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví nebo mravnosti) a za druhé, že je takové omezení nezbytné, tzn., že cíle omezení jinak v demokratické společnosti dosáhnout nelze“.*

Povinný subjekt posoudil vzájemnou kolizi, význam a intenzitu, dvou základních práv a svobod, tj. práva žadatele na poskytnutí informací na straně jedné a práva konkrétních fyzických osob na ochranu jejich soukromí. Lze uzavřít, že ochrany osobních údajů a soukromí nelze dosáhnout jiným, šetrnějším způsobem, než omezením ústavního práva na informace, a že pro publicitu odepřených informací nebyl shledán důvod - veřejný zájem. Z tohoto důvodu povinný subjekt výše vymezené údaje žadateli neposkytne.

Lze uzavřít, že ochrany osobních údajů a soukromí nelze dosáhnout jiným, šetrnějším způsobem, než omezením ústavního práva na informace, a že pro publicitu odepřených informací nebyl shledán důvod - veřejný zájem. Z tohoto důvodu povinný subjekt výše vymezené údaje žadateli neposkytne.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15 dnů od jeho doručení, k Ministerstvu spravedlnosti České republiky prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 1.

Andrea Suchanová v. r.
vyšší soudní úřednice

Za správnost vyhotovení: Jana Dormiševová